

قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
جمهوری ترکیه

شماره 1691-ق 1380/10/26

حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای سید محمدخاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

لایحه شماره 19753/44673 مورخ 1378/12/28 دولت در مورد موافقت نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه
گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ
1380/10/4 مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در ماده واحده تصویب و به تائید شورای نگهبان رسیده است ، در
اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (123) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست ارسال می گردد.
رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

شماره 48858 1380/11/3

قانون موافقت نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری
ترکیه که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب
و در تاریخ 1380/10/18 به تائید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره 1691 - ق مورخ 1380/10/26
واصل گردیده است ، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.
رئیس جمهور - سیدمحمدخاتمی

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
جمهوری ترکیه مشتمل بر یک مقدمه و سیزده ماده بشرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.
تبصره - رعایت اصلی یکصد و سی و نهم (139) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد ارجاع به داوری
توسط دولت جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه

مقدمه :

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه که از این پس طرفهای متعاقد نامیده می شوند، باعلاقه مندی به تحکیم همکاری اقتصادی در راستای منافع هر دو کشور، با هدف به کارگیری منافع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه گذاری از طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، و با تصدیق لزوم تشویق و حمایت از سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرفهای متعاقد در قلمرو یکدیگر، بشرح زیر توافق نمودند:

ماده 1- تعاریف :

از نظر این موافقتنامه اصلاحات زیر دارای معانی مندرج در زیر خواهد بود:

1- اصطلاح (سرمایه گذاری) عبارت از هر نوع مال یا دارائی ویژه (اما نه منحصرًا) موارد زیر است که توسط سرمایه گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و برابر قوانین ومقررات طرف متعاقد دیگر (که از این پس طرف متعاقد سرمایه پذیر خوانده می شود) به کار گرفته می شود:

الف - اموال منقول و غیر منقول و حقوق مربوط به آنها،

ب - سهام ، سهام شرکت ، یا هر نوع مشارکت در شرکتها،

پ - عوایدی که مجدداً سرمایه گذاری شوند، حق نسبت به پول یا هر علمیات مربوط به یک سرمایه گذاری که دارای ارزش اقتصادی باشد

ت - حقوق مالکیت صنعتی ومعنوی از قبیل حق اختراع ، نمونه های کاربردی ، طرحها یا نمونه های صنعتی ، علایم و اسامی تجاری ، دانش فنی و حسن شهرت تجاری ،

ث - حق اکتشاف ، استخراج و بهره برداری از منافع طبیعی 0

2- اصطلاح سرمایه گذار از نظر هر طرف متعاقد عبارت از اشخاص زیر است که دو قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری می کنند:

الف - اشخاص حقیقی که برابر قوانین همان طرف متعاقد، اتباع آن طرف متعاقد به شمار می آیند.

ب - شرکتها، موسسات یا انجمنهای تجاری که بموجب قوانین جاری هر یک از طرفها تشکیل وتاسیس شده باشند ومراکز اداره ، مقر و فعالیتهای اقتصادی حقیقی آنها در قلمرو همان طرف قرار داشته باشند مشروط بر اینکه توسط مقامهای صلاحیتدار از طرف متعاقد سرمایه پذیر مورد تایید قرار گیرند.

3- اصطلاح (عواید) به معنی وجوهی است که از سرمایه گذاری حاصل شده باشد از جمله سود، سود سهام ، حق الامتیاز وکارمزد.

ماده 2- دامنه شمول موافقتنامه :

این موافقتنامه فقط در مورد سرمایه گذاری‌هایی اعمال می شود که به تصویب مرجع صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه پذیر برسد.

مرجع صلاحیتدار جمهوری اسلامی ایران سازمان سرمایه گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران بنشانی ایران ، تهران ، میدان پانزده خرداد می باشد و مرجع صلاحیتدار جمهوری ترکیه مستشاری خزانه داری ، اداره کل سرمایه گذاری خارجی بنشانی ترکیه - آنکارا بلوار اینونو- خیابان بالگات ، شماره (06510) می باشد.

ماده 3- تشویق و پذیرش سرمایه گذاریها:

1- هر طرف متعاقد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای سرمایه گذاران خود جهت سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر خواهد نمود.

2- هر طرف متعاقد مبادرت به تشویق و ایجاد شرایط مناسب برای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر جهت سرمایه گذاری در قلمرو خود خواهند نمود.

3- هر طرف متعاقد با رعایت قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود به نحوی که نسبت به پذیرش سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران هر کشور ثالث در شرایط مشابه نامساعدتر نباشد اقدام خواهد کرد.

4- هر طرف متعاقد پس از پذیرش سرمایه گذاری ، کلیه مجوز‌هایی را که برابر قوانین و مقررات خود جهت تحقیق علمی سرمایه گذاری مزبور لازم است اعطاء خواهد کرد.

ماده 4- حمایت از سرمایه گذاری :

1- سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران هر طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر از حمایت کامل قانونی طرف متعاقد دیگر و رفتار منصفانه ای برخوردار خواهند بود که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه گذاری سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاری سرمایه گذاران هر کشور ثالث در شرایط مشابه نامساعدتر نباشد.

2- چنانچه هر طرف متعاقد به موجب یک موافقتنامه موجود یا آتی راجع به تاسیس منطقه آزاد تجاری ، اتحادیه

گمرکی ، بازار مشترک یا سازمان منطقه ای مشابه و یا یک موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف یا هر موافقتنامه دیگر در خصوص مالیات ، حقوق و مزایای خاصی را به یک یا چند سرمایه گذار کشور ثالث اعطاء کرده و یا در آینده اعطاء کند، ملزم به اعطاء حقوق و مزایای مزبور به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

ماده 5- مقررات مساعدتر:

قطع نظر از شروط مقرر در این موافقتنامه ، مقررات مساعدتری که میان هر طرف متعاقد و یک سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا قرار گیرد قابل اعمال خواهد بود.

ماده 6- مصادره و جبران خسارت :

1- سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران هر طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر مورد سلب مالکیت ، ملی کردن یا تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت مگر اینکه اقدامات مزبور به خاطر یک هدف عمومی ، برابر فرآیند قانونی به روشی غیر تبعیض آمیز و در مقابل پرداخت سریع و موثر خسارت انجام پذیرد.

2- میزان جبران خسارت باید معادل ارزش سرمایه گذاری بلافاصله قبل از عمل سلب مالکیت ، ملی کردن یا مصادره یا آگاهی از آنها باشد.

ماده 7- زیانها:

سرمایه گذاران هر طرف متعاهد که سرمایه گذاریهای آنها به علت هر گونه درگیری مسلحانه ، انقلاب یا حالت اضطراری در قلمرو طرف متعاهد دیگر دچار خسارت شود، توسط طرف متعاهد دیگر از رفتاری برخوردار خواهند شد که نامساعدتر از رفتار طرف متعاهد مزبور با سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاران هر کشور ثالث نباشد.

ماده 8- برگشت سرمایه و انتقال :

1- هر طرف متعاهد با حسن نیت اجازه خواهد داد تمامی برگشניהا و انتقالات مربوط به سرمایه گذاریهای موضوع این موافقتنامه به صورت آزاد و بدون تاخیر انجام گردد. این انتقالات موارد زیر را شامل می شوند:
الف - عواید،

ب - مبلغ حاصل از فروش یا تصفیه تمامی یا بخشی از یک سرمایه گذاری ،

پ - حق الامتیازها و حق الزحمه های مربوط به قراردادهای انتقال فن آوری ،

ت - مبالغ پرداخت شده برابر مواد(6)و(7) این موافقتنامه ،

ث - اقساط وامهای مربوط به سرمایه گذاری مشروط به اینکه ناشی از عملکرد سرمایه گذاری مربوط باشند،

ج - حقوق ماهیانه ، دستمزدها و دیگر وجوه دریافتی توسط اتباع یک طرف متعاهد که پروانه کار مرتبط با یک سرمایه گذاری را در قلمرو طرف متعاهد دیگر اخذ نمودند.

چ - پرداختهای ناشی از اختلاف مربوط به یک سرمایه گذاری 0

2- جز در صورتی که با سرمایه گذار به نحو دیگری در خصوص چگونگی انتقالات موضوع این ماده توافق شود انتقالات به ارز قابل تبدیل و به نرخ جاری بر اساس مقررات ارزی زمان انتقال صورت خواهد پذیرفت.

ماده 9- جانشینی :

هرگاه یک طرف متعاهد یا موسسه تعیین شده توسط وی به لحاظ پرداختی که به موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین خطرات غیرتجاری به عمل آورده جانشین سرمایه گذار شود:

الف - جانشینی مزبور به وسیله طرف متعاهد دیگر به رسمیت شناخته خواهد شد،

ب - جانشین مستحق حقوقی بیش از آنچه سرمایه گذار استحقاق آن را داشته خواهد بود،

پ - اختلاف میان جانشین و طرف متعاقد سرمایه پذیر برابر ماده (11) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده 10 - رعایت تعهدات :

هر طرف متعاقد رعایت تعهداتی را که در این موافقتنامه در رابطه با سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر تقبل نموده است ، تضمین می نماید.

ماده 11- حل و فصل اختلافات میان یک طرف متعاقد و سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر:

1- چنانچه اختلافی میان طرف متعاقد سرمایه پذیر و یک یا چند سرمایه گذار طرف متعاقد دیگر درباره یک

سرمایه گذاری بروز کند، طرف متعاقد سرمایه پذیر و سرمایه گذار(سرمایه گذاران) مزبور در ابتدا تلاش خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره و مشاوره و به صورت دوستانه حل و فصل کنند.

2- چنانچه طرف متعاقد سرمایه پذیر و سرمایه گذار(سرمایه گذاران) مزبور نتوانند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ

ادعا به دیگری به توافق برسند، اختلاف می تواند به درخواست سرمایه گذار ارجاع شود به

الف - دادگاههای صالح طرف متعاقدی که سرمایه گذاری در قلمرو او انجام گرفته باشد،

یا با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود به :

ب - یک دیوان داورى موردی متشکل از سه عضو که به روش زیر تشکیل شده باشد:

هر طرف اختلاف که می خواهد اختلاف را به داورى ارجاع کند باید ضمن ارسال اطلاعیه کتبی برای طرف دیگر

داور منتخب خود را معرفی نماید. طرف دیگر باید ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه یاد شده نسبت

به معرفی یک داور اقدام کند و داوران منتخب باید ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب ، سرداور را

تعیین کنند. چنانچه هر طرف ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یاداوران منتخب ظرف مدت یاد شده در

مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفها می تواند از رئیس دیوان بین المللی داورى اتاق تجارت بین

المللی بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. در هر صورت سرداور باید از اتباع

کشوری انتخاب شود که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

3- داورى برابر مقررات داورى کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنستیترال) انجام خواهد شد.

4- هر اختلافی که ابتدا در دادگاههای صالح طرف متعاقد سرمایه پذیر اقامه شود تا زمانی که در دست رسیدگی است

جز با توافق دو طرف نمی تواند به داورى ارجاع شود و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل

ارجاع به داورى نخواهد بود.

5- هر اختلافی که به داورى ارجاع شود از صلاحیت دادگاههای داخلی مستثنی خواهد بود. مع هذا مفاد این بندها

از آن نخواهد بود که محکوم له حکم داورى برای اجرای آن به دادگاههای داخلی مراجعه کند.

6- تصمیمات دیوان داورى برای طرفهای اختلاف قطعی و الزام آور است.

ماده 12- حل و فصل اتلافات بین طرفهای متعاقد:

1- کلیه اختلافات ناشی از ارجاء یا تفسیر این موافقتنامه ابتدا از طریق مذاکره و به طور دستانه حل و فصل خواهد شد. در صورتی که اختلاف ظرف مدت شش ماه از تاریخ ایجاد آن از طریق مذاکره حل و فصل نشود هر طرف متعاقد می تواند را رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، ضمن ارسال اطلاعیه ای برای طرف متعاقد دیگر موضوع را به یک هیات داورى مرکب از دو داور منتخب طرفهای متعاقد و یک سرداور ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به داورى هر طرف متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه نسبت به معرفی یک داور اقدام می کند و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب ، سرداور راتعیین خواهند کرد. چنانچه هر طرف متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یا داوران منتخب ظرف مدت یاد شده در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند ، هر یک از طرفهای متعاقد می تواند از رئیس دیوان بین المللی دادگستری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداو را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

2- در مواردی که سرداور باید توسط رئیس دیوان بین المللی دادگستری تعیین شود چنانچه رئیس دیوان بین المللی دادگستری از انجام وظیفه معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس انجام خواهد شد و چنانچه معاون رئیس نیز از انجام وظیفه یاد شده معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان که تابعیت هیچیک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

3- هیات داورى با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده اند آئین و محل داورى را تعیین خواهد نمود. در صورتی که در مورد آئین داورى توافق حاصل نشودر مقررات داورى کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنستیرال) به عنوان مقررات قابل اعمال به کار خواهد رفت.

4- تصمیمات هیات داورى برای طرفهای متعاقد الزام آور است.

ماده 13- اعتبار موافقتنامه :

1- این موافقتنامه برابر قوانین و مقررات هر یک از طرفهای متعاقد به تصویب مراجع صلاحیتدار آنها خواهد رسید.

2- این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ ارائه آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاقد مبنی بر لازم الاجراء شدن موافقتنامه برابر قوانین و مقررات مربوط خود، به مدت ده سال به موقع اجراء گذاشته خواهد شد. پس از انتقضای مدت مزبور این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد ماند مگر آنکه یکی از طرفهای متعاقد شش ماه قبل از خاتمه یا فسخ آن ، موضوع را به طور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند.

3- نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده یا تحصیل شده قبل از تاریخ انقضای اعتبار این موافقتنامه مفاد تمامی دیگر مواد این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ده ساله از تاریخ انقضای اعتبار نافذ خواهد بود. در تایید مراتب بالا، امضاء کنندگان زیر با اختیار کامل از طرف دولت‌های متبوع خود این موافقتنامه را امضاء کرده‌اند.

این موافقتنامه به تاریخ یک دیماه 1375 هجری شمسی برابر با 21 دسامبر 1996 میلادی در آنکارا در دو نسخه به زبانهای فارسی، ترکی و انگلیسی منعقد گردید و هر سه متن از اعتبار یکسان برخوردار است، در صورت اختلاف در تفسیر موافقتنامه متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران دولت جمهوری ترکیه

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و سیرده ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهارم دیماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 13880/10/8 به تایید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی